

31 Ιανουαρίου, 1992

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 539/88).

5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα είτε από γεγονότα είτε από ασφαλή συμπεράσματα που συνάγονται από γεγονότα — Βάρος απόδειξης έχει αυτός που ισχυρίζεται την ύπαρξη προκατάληψης.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Πλεονέκτημα — Το διορίζον όργανο δεν είναι υποχρεωμένο να διορίσει υποψήφιο που κατέχει το προσόν πλεονέκτημα — Πρέπει όμως να δοθεί σαφής αιτιολογία για την παραγνώρισή του, που θα πρέπει να φαίνεται στο πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Πρέπει να συνάδουν με τις εκθέσεις και τα άλλα στοιχεία των φακέλων — Αν είναι ασύμφωνες με τα στοιχεία των φακέλων πρέπει να τους δίδεται περιορισμένη βαρύτητα — Γενικά οι συστάσεις αποτελούν ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως — Τυχόν απόκλιση από αυτές απαιτεί ειδική αιτιολόγηση.

20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Έκδηλη Υπεροχή — Έννοια — Το διορίζον όργανο δεν είναι υποχρεωμένο να αποδείξει ότι ο επιλεγείς υποψήφιος ήταν έκδηλα υπέρτερος των άλλων — Βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής έχει αυτός που υποστηρίζει ότι το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του

25

εξουσίας.

Προς υποστήριξη της προσφυγής του κατά της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών ο αιτητής ισχυρίστηκε πως οι εμπιστευτικές του εκθέσεις για τα έτη 1975-1984 έπασχαν από έλλειψη αντικειμενικότητας και προκατάληψη και δεν ανταποκρίνονταν προς την πραγματική του αξία. Για το θέμα αυτό καταχωρίστηκε από τους καθ' ων η αίτηση ένορκη δήλωση του αξιολογούντος λειτουργού ο οποίος αντέκρουσε τους ισχυρισμούς και επισύναψε αθωωτική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με πειθαρχική δίωξη που είχε ασκηθεί εναντίον του αναφορικά με το θέμα αυτό.

Σύμφωνα με τον αιτητή οι ισχυρισμοί του αυτοί περί προκατάληψης ήταν γνωστοί τόσο στον Προϊστάμενο του όσο και στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας γιατί είχαν εκτεθεί στην Προσφυγή του 506/86, αλλά λόγω μη διεξαγωγής της δέουσας έρευνας δεν λήφθηκαν υπόψη. Περαιτέρω ο αιτητής ισχυρίστηκε πως υπερέιχε έκδηλα των ενδιαφερομένων μερών ιδιαίτερα γιατί κατείχε το επιπρόσθετο προσόν το οποίο αποτελούσε πλεονέκτημα.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- (1) Είναι βασική αρχή ότι τα όργανα που συμμετέχουν σε μια διαδικασία έκδοσης διοικητικής πράξης, πρέπει να εμφανίζονται ότι ενεργούν αμερόληπτα και αν αποδειχτεί το αντίθετο τότε η σχετική διοικητική πράξη είναι άκυρη. Η έλλειψη αμεροληψίας όμως, πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα είτε από γεγονότα που προκύπτουν από τα σχετικά διοικητικά έγγραφα, είτε από ασφαλή συμπεράσματα που συνάγονται από τέτοια γεγονότα. Το βάρος απόδειξης έχει εκείνος που ισχυρίζεται την ύπαρξη προκατάληψης. Ο αιτητής θα πρέπει να παρουσιάσει συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία για θεμελίωση εχθρικής διάθεσης και προκατάληψης. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης δεν φαίνεται πουθενά ότι ο αιτητής έθεσε υπόψη της Επιτροπής, κατά τον ουσιώδη χρόνο λήψης της επίδικης απόφασης, τα σχετικά με την ύπαρξη της προκατάληψης γεγονότα προς εξέταση και διερεύνηση. Η εισήγηση του αιτητή ότι οι πιο πάνω ισχυρισμοί του είχαν περιληφθεί στην γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του στην Προσφυγή 506/86 δεν μπορεί να

5 ευσταθήσει. Η εισήγηση του αιτητή για μη διεξαγωγή από
 μέρους της Επιτροπής της δέουσας έρευνας απορρίπτεται
 σαν αναπόδεικτη. Ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης
 επίσης απορρίπτεται γιατί από τα γεγονότα που τέθηκαν
 ενώπιον του Δικαστηρίου και ιδιαίτερα από την αθωωτική
 απόφαση στην πειθαρχική διαδικασία εναντίον του
 Αξιολογούντα Λειτουργού, δεν μπορεί να θεμελιωθεί με
 επαρκή βεβαιότητα.

10 (2) Όταν το διορίζον όργανο επιλέγει άλλους υποψήφιους
 από εκείνους που κατέχουν το πρόσθετο προσόν που
 προβλέπεται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, θα πρέπει να
 δώσει πειστικούς λόγους και επαρκή αιτιολογία για την
 15 παραγνώρισή τους. Ένα διοικητικό όργανο δεν είναι
 υπόχρεο να διορίσει ένα υποψήφιο που έχει το πρόσθετο
 προσόν εάν κρίνει, αφού αξιολογήσει όλα τα υπόλοιπα
 κριτήρια, ότι άλλος είναι καταλληλότερος για προαγωγή ή
 διορισμό. Η αιτιολογία για την παραγνώριση του
 20 πρόσθετου προσόντος θα πρέπει να εμφανίζεται στο
 πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να
 συνάγεται.

25 Από τα πρακτικά της συνεδρίασής της με ημερομηνία 24/2/88
 είναι φανερόν πως η Επιτροπή διεξήγαγε τη δέουσα έρευνα
 σχετικά με το επιπρόσθετο προσόν και δεν παρέλειψε να
 ενημερώσει τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος ότι το
 επιπρόσθετο προσόν κατείχαν οι Μέζος, Ψιλοϊνης,
 Παπαϊωάννου και Χαραλάμπους. Ο ίδιος ο Αναπληρωτής
 30 Διευθυντής κατά τη διενέργεια των συστάσεων σημείωσε ότι
 "λήφθηκε υπόψη η πρόνοια του Σχεδίου Υπηρεσίας της
 θέσης για το πρόσθετο προσόν" και ότι "ο Ντίνος
 Παπαϊωάννου παρ' όλο που είχε κατά τον συσώδη χρόνο το
 επιπρόσθετο προσόν, δε συστήνεται, γιατί υστερούσε σε
 35 αξία." Η ίδια η Επιτροπή, υιοθετώντας τη σύσταση του
 Αναπληρωτή Διευθυντή υπέρ των ενδιαφερομένων μερών,
 έδωσε επαρκή αιτιολογία για την προτίμησή τους και έκαμε
 ειδική αναφορά στο πρόσθετο προσόν.

40 (3) Οι συστάσεις του Προϊσταμένου Τμήματος αποτελούν ένα
 ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως το οποίο άπτεται της αξίας
 των υποψηφίων και είναι τόσο σημαντικές ώστε να
 απαιτείται ειδική αιτιολόγηση και προσδιορισμός των
 λόγων για τυχόν απόκλιση από αυτές. Οι συστάσεις θα

πρέπει να συνάδουν με τις εκθέσεις και τα άλλα συναφή στοιχεία των φακέλων και ότι αν αυτές βρισκονται σε αντίθεση με την εικόνα που παρουσιάζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, θα πρέπει να δίδεται σ' αυτές περιορισμένη βαρύτητα ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. 5

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος προέβη σε λεπτομερείς και αιτιολογημένες συστάσεις οι οποίες εναρμονίζονταν με τα στοιχεία του φακέλου και εν πάση περιπτώσει δεν βρισκονταν σε οποιαδήποτε αντίθεση προς αυτά. Επίσης αιτιολόγησε γιατί δε σύστησε τον αιτητή παρόλον ότι κατείχε το πρόσθετο προσόν. 10

- (4) Όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέγει ένα υποψήφιο σε σύγκριση με άλλους, δεν είναι υποχρεωμένο να αποδείξει ότι ο επιλεγείς ήταν έκδηλα υπέρτερος των άλλων υποψηφίων. Το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής είναι στους ώμους του αιτητή ώστε να καταδειχθεί ότι το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας. Η υπεροχή τεκμηριώνεται ως έκδηλη όταν μετά από συνεκτίμηση όλων των σχετικών στοιχείων και σύγκριση μεταξύ του αιτητή και του ενδιαφερόμενου, η υπεροχή του αιτητή είναι αντικειμενικά αναντίλεκτη και αυταπόδεικτη. 15
20
25

Από όλα τα στοιχεία της υπόθεσης προκύπτει ότι ο αιτητής απότυχε να αποδείξει ότι υπερείχε έκδηλα των δύο ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας την απόφαση, άσκησε μέσα στα ορθά πλαίσια τη διακριτική της ευχέρεια και η επιλογή της ήταν εύλογα επιτρεπτή υπό τις περιστάσεις. 30

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Christou v. Republic (1980) 3 C.L.R. 437·

Soteriadou & Others v. Republic (1983) 3 C.L.R. 921·

Ioannides & Others v. Republic (1989) 3(A) A.A.Δ. 278·

Χρίστου κ.α. ν. ΕΔΥ (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2111·

- Louca v. Savva and Others* (1989) 3(A) A.A.Δ. 672·
- Οικονόμου & Άλλος ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3716·
- 5 *Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4275·
- Δημοκρατία ν. Χρίστου* (1991) 3 Α.Α.Δ. 56·
- Τουρπέκη ν. Δημοκρατίας* (1973) 3 C.L.R. 592·
- 10 *Νησιώτης ν. Δημοκρατίας* (1977) 3 C.L.R. 388·
- Τσουντας κ.α. ν. ΕΔΥ* (1985) 3 C.L.R. 784·
- 15 *Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 C.L.R. 675·
- Γεωργίου κ.α. ν. Δημοκρατίας (Αρ.2)* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1822·
- Θεοδοσίου ν. Δημοκρατίας* (1961) 2 R.S.C.C. 44·
- 20 *Ιωάννου ν. Δημοκρατίας* (1977) 3 C.L.R. 61·
- Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823·
- 25 *Μουρτζής ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1615·
- Σταύρου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1206·
- Χριστοφίδης & Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1367·
- 30 *Δημοκρατία & Άλλοι ν. Στυλιανού & Άλλων* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427·
- Δημοκρατία ν. Κουφέττα* (1985) 3 C.L.R. 1950·
- 35 *Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 301·
- Χριστοφίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1367·
- 40 *Georghiou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 74·
- Christou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 437·
- Στυλιανού ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 2025·
- 45 *Χατζησάββα ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 C.L.R. 76·

Χατζηϊωάννου ν. Δημοκρατίας (1983) 3 C.L.R. 1041.

Lewis ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1253.

Προσφυγή.

5

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη προάχθηκαν στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή αναδρομικά από 1/4/86 αντί του αιτητή.

10

Α. Μαρκίδης, για τον αιτητή.

Μ. Ραφτόπουλος, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την καθ' ης αίτηση.

15

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Παπαδόπουλος ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

20

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15/4/88 και με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη Στυλιανός Στεφάνου και Προκόπης Γιάλλουρος προάχθηκαν στη μόνιμη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή αναδρομικά από 1/4/86, αντί του αιτητή, ήταν άκυρη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος.

25

30

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας σε συνεδρίασή της με ημερομηνία 29/10/87 (Παράρτημα 1 στην ένσταση), ύστερα από νομική συμβουλή του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αποφάσισε να ανακαλέσει την απόφασή της ημερομηνίας 13/3/86 για προαγωγή των Προκόπη Γιάλλουρου και Στυλιανού Στεφάνου στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, από 1/4/86, γιατί στις εμπιστευτικές εκθέσεις μερικών υποψηφίων που έλαβε υπόψη της έγιναν τροποποιήσεις από τους προσυπογράφοντες λειτουργούς χωρίς να

35

40

τηρηθούν οι πρόνοιες της παραγράφου 9 των Κανονιστικών Διατάξεων για την ετοιμασία και υποβολή Εμπιστευτικών Εκθέσεων για δημοσίους υπαλλήλους.

- 5 Οι υπάλληλοι οι οποίοι επηρεάζονταν από την πιο πάνω ανάκληση ειδοποιήθηκαν σχετικά με επιστολές ημερομηνίας 3/11/87 (Παραρτήματα 2 και 3).

- 10 Στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 24/2/88 (Παράρτημα 4), η Επιτροπή προχώρησε στην επανεξέταση του θέματος πλήρωσης των δύο θέσεων που παρέμειναν κενές ύστερα από την ανάκληση, με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, δηλαδή στις 13/3/86.

- 15 Όσον αφορά τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψήφιων, η Επιτροπή αποφάσισε όπως, στις περιπτώσεις που έγιναν τροποποιήσεις από τους Προσυπογράφοντες Λειτουργούς, χωρίς να τηρηθούν οι
20 πρόνοιες της παραγράφου 9 των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή Εμπιστευτικών Εκθέσεων για δημοσίους υπαλλήλους, ληφθεί υπόψη μόνο η αξιολόγηση των Αξιολογούντων Λειτουργών.

- 25 Στη συνέχεια προσήλθε στη συνεδρίαση και ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας κ. Κυριάκος Πολυδώρου.

- 30 Ο Αναπληρωτής Διευθυντής ενημερώθηκε για τα πιο πάνω, καθώς και για την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας που λήφθηκε κατά τον ουσιαστικό χρόνο αναφορικά με το επιπρόσθετο προσόν που προβλεπόταν στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης και το
35 οποίο διέθεταν οι Μέζος, Ψιλοϊνης, Παπαϊωάννου και Χαραλάμπους.

- 40 Ο Αναπληρωτής Διευθυντής, αφού κλήθηκε να λάβει υπόψη, επιπρόσθετα με τους υποψήφιους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη, και τους Βάσο Μέζο, Γεώργιο

Ψιλοϊνη και Κώστα Παναγή, ανάφερε τα εξής:

"Όπως είναι γνωστό ανάλαβε τη διεύθυνση του Τμήματος τους τελευταίους δυόμισυ μήνες και δεν είναι σε θέση να γνωρίζει την εργασία όλων των υπαλλήλων. Από πληροφορίες που πήρε από τους προϊστάμενους των υποψήφιων σ' ότι αφορά την απόδοσή τους μέχρι τον ουσιώδη χρόνο, καθώς και από τη μελέτη των φακέλων των υποψήφιων, και έχοντας υπόψη τα καθιερωμένα κριτήρια, αξία, προσόντα, αρχαιότητα, συστήνονται για προαγωγή:-

Για την πρώτη θέση ο Προκόπης Γιάλλουρος, ο οποίος έχει 'Εξαιρέτες' Εμπιστευτικές Εκθέσεις τα δύο τελευταία έτη σε σχέση με τον ουσιώδη χρόνο και 'Λίαν Καλές' τα προηγούμενα, εκτελεί υπεύθυνα καθήκοντα στον κλάδο εγγείων βελτιώσεων και προηγείται κατά πέντε χρόνια σε αρχαιότητα έναντι του αμέσως επόμενου.

Για τη δεύτερη θέση ο Στυλιανός Στεφάνου, ο οποίος διακρίνεται για την υπευθυνότητα, την εντιμότητα και τα ηγετικά προσόντα που διαθέτει. Αυτός υστερεί σε αρχαιότητα έναντι άλλων υποψηφίων, όμως έχει για πολλά χρόνια 'Εξαιρέτες' Εμπιστευτικές Εκθέσεις. Το Post-Graduate Seed Training Course in Kenya (FAO), που παρακολούθησε από 12.6.74 έως 24.8.74, είναι πολύ σχετικό με τα καθήκοντα της θέσης.

Κατά τις συστάσεις λήφθηκε υπόψη η πρόνοια του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης για το επιπρόσθετο προσόν. Παρ' όλο ότι ορισμένα από τα προσόντα που έχουν μερικοί από τους υποψήφιους δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επιπρόσθετα προσόντα, ωστόσο είναι σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης και λήφθηκαν υπόψη κατά την υποβολή των συστάσεων. Αυτό ισχύει για τον υποψήφιο Γιάλλουρο.

Ο Ντίνος Παπαϊωάννου, παρ' όλο που είχε κατά τον ουσιώδη χρόνο το επιπρόσθετο προσόν, δε συστήνεται, γιατί υστερούσε σε αξία".

Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

5 Στη συνέχεια η Επιτροπή ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

10 Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων, και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις κρίσεις και συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή.

15

Η Επιτροπή, με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα των υποψηφίων κατά τον ουσιώδη χρόνο, υιοθέτησε τις συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή και επέλεξε για προαγωγή για την πρώτη θέση το Γιάλλουρο, 20 παρ' όλο που όπως ανέφερε δεν είχε το επιπρόσθετο προσόν, λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη του αρχαιότητα και τις υψηλές Εμπιστευτικές του Εκθέσεις και για τη δεύτερη θέση το Στεφάνου, ο οποίος παρ' όλο που 25 διέθετε το επιπρόσθετο προσόν, ωστόσο με βάση τις Εμπιστευτικές του Εκθέσεις και τη σύσταση του Διευθυντή κρίθηκε ως ο αμέσως επόμενος καλύτερος για προαγωγή.

Επιλέγοντας το Στεφάνου, η Επιτροπή σημείωσε πως 30 δεν παράλειψε να λάβει υπόψη την αρχαιότητα του Μαρκίδη έναντί του (ένα έτος περίπου στην προηγούμενη θέση), έκρινε όμως ότι το στοιχείο αυτό δεν ήταν αρκετό για να ανατρέψει τη γενική εικόνα αξιολόγησης, σύμφωνα με την οποία ο Στεφάνου 35 υπερεβούσε.

Συμπερασματικά η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη 40 όλα τα ενώπιόν της νόμιμα στοιχεία που ανάγονταν στον ουσιώδη χρόνο, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα) ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη υπερείχαν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προαγάγει σαν τους πιο

κατάλληλους στη μόνιμη θέση ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, από 1/4/86.

Ο δικηγόρος του αιτητή πρόβαλε τον ισχυρισμό πως
 οι εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή για τα έτη 1975- 5
 1984 έπασχαν από έλλειψη αντικειμενικότητας και
 προκατάληψη και δεν ανταποκρίνονταν προς την
 πραγματική του αξία. Προς ενίσχυση του ισχυρισμού
 αυτού ο δικηγόρος του αιτητή, μετά από άδεια του
 Δικαστηρίου, καταχώρισε ένορκη δήλωση του αιτητή 10
 στην οποία αυτός ανέφερε, μεταξύ άλλων, πως ο τότε
 Διευθυντής του Τμήματος κ. Αβραάμ Λούκα υπεδείκνυε
 στον Αξιολογούντα Λειτουργό του κ. Ζίγκα να μην του
 κάνει καλές εμπιστευτικές εκθέσεις. 15

Ένορκη δήλωση για το θέμα αυτό καταχωρίστηκε και
 από μέρος του Αξιολογούντα Λειτουργού κ. Ζίγκα, ο
 οποίος διέψευσε τους πιο πάνω ισχυρισμούς του αιτητή
 και επισύναψε αθωωτική απόφαση της Επιτροπής 20
 σχετικά με πειθαρχική δίωξη που είχε ασκηθεί εναντίον
 του.

Είναι βασική αρχή ότι τα όργανα που συμμετέχουν σε
 μια διαδικασία έκδοσης διοικητικής πράξης, πρέπει να 25
 εμφανίζονται ότι ενεργούν αμερόληπτα και αν
 αποδειχτεί το αντίθετο τότε η σχετική διοικητική πράξη
 είναι άκυρη. Η έλλειψη αμεροληψίας όμως, πρέπει να
 αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα είτε από γεγονότα
 που προκύπτουν από τα σχετικά διοικητικά έγγραφα,
 είτε από ασφαλή συμπεράσματα που συνάγονται από 30
 τέτοια γεγονότα. Το βάρος απόδειξης έχει εκείνος που
 ισχυρίζεται την ύπαρξη προκατάληψης. Ο αιτητής θα
 πρέπει να παρουσιάσει συγκεκριμένα πραγματικά
 περιστατικά και στοιχεία για θεμελίωση εχθρικής 35
 διάθεσης και προκατάληψης (*Christou v. Republic*
 (1980) 3 C.L.R. 437, σελ. 451-452, *Soteriadou &*
Others v. Republic (1983) 3 C.L.R. 921, σελ. 944,
Ioannides & Others v. Republic, (Υπ. Αρ. 501/86,
 510/86, 513/86, 514/86 και 515/86, ημερ. 28.2.89,
Γιαννούλα Τάχη Χρίστου κ.α. ν. Ε.Δ.Υ., Υπ. Αρ. 40
 633/87, 697/87, 748/87, ημερ. 23.9.89, *Yiannoula Louca*
v. Michalakis Savva, R.A. 777, 780, ημερ. 16.6.89.

Επίσης βλέπε Κυριακόπουλου, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, Μέρος Γ', Έκδοση 4η στη σελ. 140).

5 Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης δεν φαίνεται πουθενά ότι ο αιτητής έθεσε υπόψη της Επιτροπής, κατά τον ουσιώδη χρόνο λήψης της επίδικης απόφασης, τα σχετικά με την ύπαρξη της προκατάληψης γεγονότα προς εξέταση και διερεύνηση. Η εισήγηση του αιτητή ότι οι πιο πάνω ισχυρισμοί του είχαν περιληφθεί
10 στην γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του στην προσφυγή 506/86, η οποία σημειωτέον ότι αποσύρθηκε, και ως εκ τούτου η Επιτροπή και ο Προϊστάμενος εγνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τους ισχυρισμούς αυτούς και να τους διερευνήσουν, δε μπορεί να
15 ευσταθήσει. Η εισήγηση του αιτητή για μη διεξαγωγή από μέρους της Επιτροπής της δέουσας έρευνας απορρίπτεται σαν αναπόδεικτη. Ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης επίσης απορρίπτεται γιατί από τα γεγονότα που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου και
20 ιδιαίτερα από την αθωωτική απόφαση στην πειθαρχική διαδικασία εναντίον του Αξιολογούντα Λειτουργού κ. Ζίγκα, δε μπορεί να θεμελιωθεί με επαρκή βεβαιότητα.

25 Ο αιτητής εισηγήθηκε πως υπερείχε έκδηλα των ενδιαφερομένων μερών, ιδιαίτερα γιατί κατείχε το επιπρόσθετο προσόν το οποίο σύμφωνα με τα Σχέδια Υπηρεσίας της θέσης αποτελούσε πλεονέκτημα, σε αντίθεση με τα ενδιαφερόμενα μέρη που δεν το διέθεταν.

30 Ο αιτητής καθόλη τη διάρκεια των ετών 1982-1984 εβαθμολογείτο σαν "Λίαν Καλός" στις εμπιστευτικές εκθέσεις και στο έτος 1985 σαν "Εξάίρετος". Το ενδιαφερόμενο μέρος Προκόπης Γιάλλουρος
35 βαθμολογήθηκε σαν "Εξάίρετος" το 1982, σαν "Λίαν Καλός" το 1983 και σαν "Εξάίρετος" το 1984 και 1985. Το ενδιαφερόμενο μέρος Στυλιανός Στεφάνου εβαθμολογείτο συνεχώς και μέχρι το 1985, σαν "Εξάίρετος", όπως ετόνισε και ο Αναπληρωτής
40 Διευθυντής στις συστάσεις του.

Όσον αφορά την αρχαιότητα, το ενδιαφερόμενο

μέρος Προκόπης Γιάλλουρος υπερείχε σημαντικά, κατά 7 χρόνια περίπου, του αιτητή, στην αμέσως προηγούμενη θέση Γεωργικού Επιθεωρητή 1ης Τάξης, ενώ ο αιτητής υπερείχε σε αρχαιότητα του ενδιαφερομένου μέρους Στυλιανού Στεφάνου, κατά 3 χρόνια περίπου, στην προ-προηγούμενη θέση Γεωργικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης, αρχαιότητα όμως που σύμφωνα με την ισχύουσα νομολογία θεωρείται μικρή, απομακρυσμένη και ασήμαντης βαρύτητας. (Βλέπε για το θέμα αυτό *Οικονόμου & Άλλοι ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 128/89 και 274/89, ημερομηνίας 7/11/90, *Ανδρόνικος Γεωργίου κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 1040/87 και 46/88, ημερομηνίας 12/12/90, *Δημοκρατία ν. Γεώργιος Χρίστου*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1070, ημερομηνίας 24/1/91.)

Αναμφισβήτητα ο αιτητής κατείχε το επιπρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας ενώ τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν το κατείχαν.

Αποτελεί πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι όταν το διορίζον όργανο επιλέγει άλλους υποψήφιους από εκείνους που κατέχουν το πρόσθετο προσόν που προβλέπεται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, θα πρέπει να δώσει πειστικούς λόγους και επαρκή αιτιολογία για την παραγνώρισή τους. Ένα διοικητικό όργανο δεν είναι υπόχρεο να διορίσει ένα υποψήφιο που έχει το πρόσθετο προσόν εάν κρίνει, αφού αξιολογήσει όλα τα υπόλοιπα κριτήρια, ότι άλλος είναι καταλληλότερος για προαγωγή ή διορισμό. Η αιτιολογία για την παραγνώριση του πρόσθετου προσόντος θα πρέπει να εμφανίζεται στο πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται. (Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Τουρπέκη ν. Δημοκρατίας* (1973) 3 C.L.R. 592, 603, *Σάββας Νησιώτης ν. Δημοκρατίας* (1977) 3 C.L.R. 388, *Τσουντας κ.α. ν. Ε.Ε.Υ.* (1985) 3 C.L.R. 784, *Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 C.L.R. 675 και *Ανδρέας Γεωργίου κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 213/84 κ.α., ημερομηνίας 31/7/89, απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.)

Από τα πρακτικά της συνεδρίασής της με ημερομηνία

24/2/88 είναι φανερό πως η Επιτροπή διεξήγαγε τη δέουσα έρευνα σχετικά με το επιπρόσθετο προσόν και δεν παρέλειψε να ενημερώσει τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος ότι το επιπρόσθετο προσόν κατείχαν οι

5 Μέξος, Ψιλοΐνης, Παπαϊωάννου και Χαραλάμπους. Ο ίδιος ο Αναπληρωτής Διευθυντής κατά τη διενέργεια των συστάσεων σημείωσε ότι "λήφθηκε υπόψη η πρόνοια του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης για το πρόσθετο προσόν" και ότι "ο Ντίνος Παπαϊωάννου παρ' όλο που είχε κατά

10 τον ουσιώδη χρόνο το επιπρόσθετο προσόν, δε συστήνεται, γιατί υστερούσε σε αξία." Η ίδια η Επιτροπή, υιοθετώντας τη σύσταση του Αναπληρωτή Διευθυντή υπέρ των ενδιαφερομένων μερών, έδωσε επαρκή αιτιολογία για την προτίμησή τους και έκαμε ειδική αναφορά στο

15 πρόσθετο προσόν.

Σύμφωνα με τη νομολογία, οι συστάσεις του Προϊσταμένου Τμήματος αποτελούν ένα ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως το οποίο άπτεται της αξίας των

20 υποψηφίων και είναι τόσο σημαντικές ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση και προσδιορισμός των λόγων για τυχόν απόκλιση από αυτές. (Βλέπε **Θεοδοσίου v. Δημοκρατίας** (1961) 2 R.S.C.C. 44, **Ιωάννου v. Δημοκρατίας** (1977) 3 C.L.R. 61, **Δημοκρατία v. Πέτρος Παπαμιχαήλ**, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 745, ημερομηνίας 12/4/89, **Μάριος Μουρτζής v. Δημοκρατίας**, Υπ. Αρ. 955/88, ημερομηνίας 4/7/89, **Έλενα Σταύρου v. Δημοκρατίας**, Υπ. Αρ. 104/87, ημερομηνίας 22/5/89, **Πλαστήρας Χριστοφίδης & Άλλος v. Ε.Δ.Υ.**, Υπ. Αρ. 446/86 και 611/86, ημερομηνίας 31/5/89, **Δημοκρατία v. Ανδρέα Στυλιανού & Άλλων**, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 1028 κ.α., ημερομηνίας 10/7/90.)

Έχει ακόμη νομολογηθεί πως οι συστάσεις θα πρέπει να συνάδουν με τις εκθέσεις και τα άλλα συναφή στοιχεία των φακέλων και ότι αν αυτές βρίσκονται σε αντίθεση με την εικόνα που παρουσιάζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, θα πρέπει να δίδεται σ' αυτές

35 περιορισμένη βαρύτητα ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. (Βλέπε **Δημοκρατία v. Κουφέττας** (1985) 3 C.L.R. 1950, **Σάββας Κυπριανίδης v. Δημοκρατίας**, Υπ.

40

Αρ. 188/89, ημερομηνίας 13/12/89 και **Πλαστήρας Χριστοφίδης ν. Δημοκρατίας** Υπ. Αρ. 446/86, 611/86, ημερομηνίας 31/5/89.)

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος προέβη σε λεπτομερείς και αιτιολογημένες συστάσεις οι οποίες εναρμονίζονταν με τα στοιχεία του φακέλου και εν πάση περιπτώσει δεν βρισκονταν σε οποιαδήποτε αντίθεση προς αυτά. Επίσης αιτιολόγησε γιατί δε σύστησε τον αιτητή παρόλον ότι κατείχε το πρόσθετο προσόν.

Όπως συνάγεται από τα πρακτικά, η Επιτροπή διερεύνησε και η ίδια όλα τα στοιχεία και συνεκτίμησε όλα τα κριτήρια προτού καταλήξει.

Όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέγει ένα υποψήφιο σε σύγκριση με άλλους, δεν είναι υποχρεωμένο να αποδείξει ότι ο επιλεγείς ήταν έκδηλα υπέρτερος των άλλων υποψηφίων. Το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής είναι στους ώμους του αιτητή ώστε να καταδειχθεί ότι το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας. (Βλέπε **Georghiou v. Republic** (1976) 3 C.L.R. 74, **Christou v. Republic** (1980) 3 C.L.R. 437, 444 και **Ανδρέας Στυλιανού ν. Δημοκρατίας**, Υπ. Αρ. 915/88, ημερομηνίας 15/9/89.)

Η έννοια της έκδηλης υπεροχής έχει προσδιοριστεί στις υποθέσεις **Χατζησάββα ν. Δημοκρατίας** (1982) 3 C.L.R. 76, **Χατζηϊωάννου ν. Δημοκρατίας** (1983) 3 C.L.R. 1041 και **Rolis Lewis ν. Δημοκρατίας**, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 522, ημερομηνίας 30/5/89, στην οποία τονίστηκε ότι η υπεροχή "τεκμηριώνεται ως έκδηλη όταν μετά από συνεκτίμηση όλων των σχετικών στοιχείων και σύγκριση μεταξύ του αιτητή και του ενδιαφερόμενου, η υπεροχή του αιτητή είναι αντικειμενικά αναντίλεκτη και αυταπόδεικτη".

Από όλα τα στοιχεία της υπόθεσης προκύπτει ότι ο αιτητής απότυχε να αποδείξει ότι υπερείχε έκδηλα των δύο ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας την απόφαση, άσκησε μέσα στα ορθά πλαίσια τη διακριτική της ευχέρεια και η επιλογή της ήταν εύλογα

4 Α.Α.Δ.

Παπαϊωάννου ν. Ε.Δ.Υ.

Παλαδόπουλος, Δ.

επιτρεπτή υπό τις περιστάσεις.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.